

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA -
JĘZYK POLSKI
Opracowała: Stanisława Balonek**

1. PSO ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia.
2. Wymagania edukacyjne uwzględniają zapisy z " Podstawy programowej kształcenia ogólnego" dotyczące kształcenia w gimnazjum i z programu *Bliżej słowa. Program nauczania języka polskiego dla klas 1-3 gimnazjum DKOS-5002-69/07* oraz *Skarb w słowa zaklęty. Program nauczania języka polskiego w gimnazjum DKOS-5002-4/03*.
3. Zasady PSO są zgodne z zasadami WSO.
4. Stosuje się dwa poziomy wymagań: podstawowy i ponadpodstawowy.
5. Obowiązuje sześciostopniowa skala ocen.
6. Przy ocenach częściowych (oprócz ocen z prac pisemnych) można stosować plusy (+) i minusy.
7. Prace klasowe są zapowiadane z dwutygodniowym wyprzedzeniem, sprawdziany (testy) - z jednodniowym, kartkówki z ostatniego tematu nie muszą być zapowiadane.
8. Prace klasowe są obowiązkowe!
9. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie pisał pracy klasowej, powinien to uczynić w terminie tygodniowym od powrotu do szkoły. W przypadkach szczególnych (np. długa nieobecność) termin może być dłuższy- warunki należy uzgodnić z nauczycielem..
10. Uczeń ma prawo jeden raz do poprawy oceny niedostatecznej z danej pracy klasowej, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, nie później niż dwa tygodnie po otrzymaniu oceny.
11. Pisemne prace domowe(" wypracowania") uczniowie wykonują na kartkach formatu A4, opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz tematem pracy lub w zeszytyce przedmiotowym.
12. Po uzgodnieniu z nauczycielem niektóre prace mogą być wykonane przy użyciu programów komputerowych.
13. Prace klasowe oraz ww. prace pisemne są gromadzone przez nauczyciela. Ma do nich wgląd uczeń i jego rodzice.
14. Pracą domową jest nie tylko praca pisemna, ale również przeczytanie tekstu kultury.
15. Raz w semestrze uczeń może zgłosić brak przygotowania do lekcji bez żadnych sankcji (nieprzygotowanie rozumiane jest jako m.in.: brak pracy domowej, zeszytu, brak zeszytu ćwiczeń).
16. Informacja nt. PSO jest przekazywana przez nauczyciela ustnie w pierwszym tygodniu nauki (informacje uzupełniające można przekazać, na prośbę ucznia, na początku II półrocza). Informacje w formie zapisanej znajdują się u nauczyciela języka polskiego (są stale dostępne dla ucznia oraz rodzica podczas spotkań indywidualnych lub zebrań ogólnych).

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ

Przyjęto, że spełnienie 60% wymagań podstawowych (P) to jednocześnie spełnienie wymagań na stopień dopuszczający (2). Na ocenę dostateczną (3) należy spełnić 80% wymagań podstawowych.

Spełnienie przez ucznia 80% wymagań podstawowych oraz 60 % wymagań ponadpodstawowych (Pp) uznaje się za spełnienie wymagań na ocenę dobrą (4).

Natomiast ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który spełnia 80% wymagań P i 80% Pp.

Oceny

Poziom wymagań	%	
Podstawowy	60 %	dopuszczający
	80 %	dostateczny
Ponadpodstawowy	80 % P + 60 % Pp	dobry
	80 % P + 80 % Pp	bardzo dobry

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania edukacyjne na ocenę bardzo dobrą i jego wiedza oraz umiejętności wykraczają poza obowiązujące wymagania w zakresie kształcenia kulturowo- literackiego oraz językowego.

Ponadto na ocenę celującą uczeń powinien spełniać jeden z niżej wymienionych warunków:

- brać udział i osiągać sukcesy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych, olimpiadach;
- podejmować działalność literacką lub kulturalną w różnych formach (np. uczestniczyć w inscenizacjach teatralnych, akademiach, redagować teksty do gazetki szkolnej);
- rozwijać twórczo i samodzielnie własne zainteresowania.

Laureaci konkursów języka polskiego o zasięgu wojewódzkim otrzymują celującą ocenę końcoworoczną.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnił wymagań koniecznych na ocenę dopuszczającą.

KRYTERIA OCENIANIA WYPOWIEDZI USTNYCH

Wypowiedzi ustne:

- związek z tematem 0-1p. P
- spójność wypowiedzi 0-1p. P
- poprawność językowa 0-1 p. P
- bogactwo słownictwa 0-1p. Pp
- kompozycja 0-1p. Pp
- bogactwo informacji 0-1p. Pp

Recytacja prozy i poezji:

- pamięciowe opanowanie tekstu 0-2p. P i Pp
- zachowanie interpunkcji 0-1p. P
- dykcja 0-1p. P
- modulacja i intonacja głosu 0-1p. Pp
- interpretacja głosowa tekstu 0-1p. Pp

Przeliczenie punktów na oceny:

- 2p. - dopuszczający
- 3p. - dostateczny
- 4-5p. - dobry
- 6p. - bardzo dobry

Szczegółowe kryteria prac polegających na przekładzie intersemiotycznym (np. inscenizacja, nagranie, drama, konkretyzacja plastyczna) będą podawane uczniom przed podjęciem zadania indywidualnego lub grupowego.

Do kryteriów głównych zalicza się: pomysłowość, wkład pracy, estetykę.

KRYTERIA OCENY PRACY STYLISTYCZNEJ (0- 20 PKT.)

KRYTERIA OCENY	pkt. , poziom wymagań
I. ZGODNOŚĆ Z TEMATEM I JEGO ROZWINIĘCIE	
1. Praca świadczy o zrozumieniu tematu.	0 - 1 , P
2. Tekst jest w pełni zgodny z tematem.	0 - 1, Pp
3. Temat został rozwinięty (w ramach określonej koncepcji jego ujęcia przez ucznia).	0 - 1, Pp
II. TREŚĆ	

4. Dobór przykładów jest trafny i celowy.	0 - 1, P
5. Praca świadczy o kulturze humanistycznej autora.	0 - 1, Pp
6. Temat został ujęty w sposób twórczy i oryginalny.	0 - 1, Pp
III. FORMA WYPOWIEDZI	
7. Sformułowanie wstępu charakterystycznego dla danej formy wypowiedzi (np. postawienie tezy w rozprawce).	0 - 1, P
8. Dobór elementów charakterystycznych dla danej formy wypowiedzi (np. argumentów w rozprawce, dialogu w opowiadaniu itp.).	0 - 1, P
9. Zredagowanie zakończenia charakterystycznego dla danej formy wypowiedzi (np. podanie wniosków).	0 - 1, Pp
IV. KOMPOZYCJA	
10. Tekst ma kompozycję trójdzielną z zachowaniem właściwych proporcji.	0 - 1, P
11. Tekst jest spójny i logicznie zbudowany.	0 - 1, P
V. JĘZYK	
12. Składnia i fleksja tekstu jest poprawna (najwyżej 2 błędy nie zakłócające komunikatywności wypowiedzi).	0 - 1, Pp
13. Nie ma rażących błędów leksykalnych i frazeologicznych (dopuszczalne 2 błędy).	0 - 1, Pp
14. Bogactwo słownictwa.	0 - 1, Pp
15. Styl jest jasny, zrozumiały.	0 - 1, P
16. Styl jest funkcjonalny (dostosowany do sytuacji komunikacyjnej, tematu, formy	0 - 1, P

wypowiedzi itp.).	
VI. ZAPIS	
17. Ortografia jest poprawna (najwyżej 2 pierwszorzędne lub 4 drugorzędne błędy ortograficzne).	0 - 1, Pp
18. Interpunkcja jest poprawna (w zdaniach podrzędnie złożonych, w wyrażeniach wtrąconych, przy wyliczaniu-dopuszczalne 4 błędy).	0 - 1, Pp
19. Układ graficzny jest przejrzysty (akapity).	0 - 1, P
20. Pismo jest czytelne.	0 - 1, P

Przeliczenie punktów na oceny z uwzględnieniem poziomów wymagań.

Poziom podstawowy (P)

6- 7 pkt.= **dopuszczający**

8-13 pkt.= **dostateczny**

Poziom ponadpodstawowy (Pp)

14-16 pkt.= **dobry**

17- 20 pkt.= **bardzo dobry**

Uczeń, który uzyskał maksymalną ilość punktów, jego praca jest bezbłędna, charakteryzuje się oryginalnością treści i formy, otrzymuje ocenę celującą.

OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIANIU

1. Wypowiedzi pisemne:

- redagowanie dłuższych form wypowiedzi (tzw. wypracowań) przewidzianych przez program, podstawę programową i standardy egzaminacyjne,
- redagowanie tekstów użytkowych,
- rozwiązywanie określonych zadań i wykonywanie ćwiczeń,
- odpowiedzi na pytania,
- odpowiedzi dotyczące czytania i odbioru tekstów kultury.

2. Wypowiedzi ustne:

- kilkuzdaniowa lub dłuższa wypowiedź,
- prezentacja,
- recytacja,
- opowiadanie,
- dialog.

3. Zadania praktyczne:

- projekty, inscenizacje, nagrania, plakaty, albumy itp.

METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ

1. Pisemne prace wykonywane w klasie:

- prace klasowe- stylistyczne- co najmniej 1 w semestrze (3 w roku szkolnym),
- praca stylistyczna będąca częścią testu i podlegająca osobnej ocenie,
- sprawdzian umiejętności i wiedzy z kształcenia językowego (1-2 w semestrze),
- testy sprawdzające czytanie i odbiór tekstów kultury (2 razy w ciągu semestru),
- ćwiczenia, zadania wykonywane na lekcji,

2. Pisemne prace domowe.

3. Wypowiedzi ustne.

4. Zadania praktyczne.

SPOSOBY DOKUMENTOWANIA OSIĄGNIĘĆ

Dziennik lekcyjny- oceny cząstkowe, śródroczna i końcoworoczna.

FORMY PRZEKAZYWANIA INFORMACJI ZWROTNEJ O OCENIE CZĄSTKOWEJ ORAZ USTALENIA DOTYCZĄCE CZĘSTOTLIWOŚCI KONTROLI

- 1) Ustnie.
- 2) Zapis w dzienniczku ucznia lub zeszyte przedmiotowym.
- 3) Wykaz ocen cząstkowych i śródrocznych podczas zebrań z rodzicami.
- 4) Spotkania indywidualne, wezwanie, rozmowa telefoniczna.

Uczeń jest zobowiązany wpisywać oceny do dzienniczka i informować o nich rodziców

Forma aktywności	Sposoby informowania	Częstotliwość
Odpowiedź ustna	Ustnie po odpowiedzi	Przynajmniej 1x w semestrze
Praca domowa	ustnie lub pisemnie w zeszyte ucznia lub w ćwiczeniach	W zależności od omawianego materiału
Rozwiązywanie problemu	Ustnie lub pisemnie w zeszyte ucznia lub na pracy pisemnej	W zależności od omawianego materiału

Prace dodatkowe	Ustnie lub pisemnie	W zależności od omawianego materiału
Praca w grupie	Ustnie pod koniec lekcji	Na zakończenie lekcji, na której wystąpiła ta forma
Udział w dyskusji	Ustnie lub pisemnie w specjalnie do tego celu przygotowanych kartach dyskusji	W zależności od omawianego materiału
Aktywność (mówienie, czytanie i odbiór tekstów kultury)	Ustnie : 3 "+" to ocena bdb, 3 "-" to ndst	Na każdej lekcji

NARZĘDZIA SPRAWDZAJĄCE STOPIEŃ OPANOWANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI ORAZ SPOBY WSKAZYWANIA KIERUNKÓW DALSZEJ PRACY

Zgodnie z WSO uczeń jest zobowiązany wpisywać oceny do dzienniczka i informować o nich rodziców.

Narzędzie	Zasady przeprowadzania	Formy poprawiania *Sposoby wskazywania kierunków dalszej pracy	Ustalona ilość w semestrze
praca klasowa	<ul style="list-style-type: none"> przeprowadzana po powtórzeniu materiału, wpisana do dzienniczka; zapowiadana na dwa tygodnie przed praca klasowa do wglądu dla rodziców na spotkaniach indywidualnych lub u nauczyciela przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> sprawdzenie i oddanie do dwóch tygodni uczeń poprawia ocenę niedostateczną w terminie ustalonym z nauczycielem, nie później niż dwa tygodnie od omówienia poprawionej pracy klasowej *wskazanie dodatkowych źródeł formacji *kryterialne sprawdzanie prac stylistycznych (punktacja 0-1 umożliwiająca uczniowi 	Przynajmniej 1 w semestrze, a 3 w ciągu roku

		<ul style="list-style-type: none"> samoocenę lub recenzja) *wskazanie ćwiczeń umożliwiających skorygowanie błędów, uzupełnienie braków w wiedzy ucznia Zgodnie z WSO uczeń jest zobowiązany wpisywać oceny do dzienniczka i informować o nich rodziców 	
sprawdzian	<ul style="list-style-type: none"> obejmuje dział lub fragment danego działu (3-4 ostatnie lekcje) może mieć formę testu zapowiedziany na tydzień przed i wpisany do dziennika informacja o ocenie pisemna na danej pracy sprawdziany do wglądu dla rodziców na spotkaniach indywidualnych lub u nauczyciela przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> sprawdzenie i oddanie tydzień po przeprowadzeniu sprawdzianu uczeń poprawia ocenę niedostateczną w terminie ustalonym z nauczycielem, nie później niż tydzień od omówienia poprawionego sprawdzianu <p>*jw. *w przypadku testu/ kartkówki sprawdzającej czytanie ze zrozumieniem zalecenie i wskazanie ćwiczeń związanych z czytaniem</p>	Po każdym dziale tematycznym oraz przed przystąpieniem do omawiania lektury.
kartkówka	<ul style="list-style-type: none"> obejmuje materiał wyłącznie z ostatniego tematu nie jest zapowiadana może dotyczyć rozumienia tekstu zadanego do przeczytania 	<ul style="list-style-type: none"> sprawdzenie i oddanie w ciągu tygodnia nie podlega poprawie 	Dowolnie, w odniesieniu do sytuacji dydaktycznej

	<ul style="list-style-type: none"> w domu informacja o ocenie pisemna na kartkówce 		
--	--	--	--

USTALENIE WPLYWU RÓŻNYCH OCEN CZĄSTKOWYCH NA OCENĘ ŚRÓDROCZNĄ I KOŃCOWOROCZNĄ

oceny dydaktyczne: prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne, ćwiczenia i zadania wykonane na lekcji	60%	100%
oceny pedagogiczne, wspierające: prace domowe, prace dodatkowe, inne formy aktywności ucznia	40%	

USTALENIE ILOŚCI PRAC DOMOWYCH, CZĘSTOTLIWOŚCI ORAZ CZASU NA ICH PRZYGOTOWANIE

Rodzaj pracy domowej	Częstotliwość ich zadawania	Czas na przygotowanie pracy przez ucznia
Projekty	- 0-2 x w roku	- do 1 miesiąca
Duże prace literackie	- 2 x w semestrze	- 1-2 tygodnie
Uzupełnianie, rozwiązanie ćwiczeń	- na bieżąco	- na kolejną lekcję
Krótkie formy wypowiedzi	- na bieżąco	- na kolejną lekcję
Kilkudzaniowe wypowiedzi	- na bieżąco	- na kolejną lekcję
Ustne utrwalenie lekcji	- na bieżąco	- na kolejną lekcję
Przygotowanie recytacji	- 1- 2 razy w roku	- 1 tydzień
Przeczytanie obszernej lektury	- zgodnie z programem	- co najmniej 2 tygodnie

Przeczytanie krótkiej lektury	- zgodnie z programem	- tydzień
Przeczytanie tekstu z podręcznika	- na bieżąco	- na kolejną lekcję

SPOSÓB INFORMOWANIA UCZNIÓW O WARUNKACH I TRYBIE UZYSKANIA WYŻSZYCH NIŻ PRZEWIDYWANE ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z OBOWIĄZKOWYCH I DODATKOWYCH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH ORAZ O MOŻLIWOŚCI PRZYSTĄPIENIA DO SPRAWDZIANU W CELU PODWYŻSZENIA OCENY OŃCOWOROCZNEJ, GDY ZOSTAŁY NARUSZONE PROCEDURY USTALANIA TEJ OCENY

Informacja ustna przekazywana uczniom przez nauczyciela w pierwszym tygodniu nauki zgodna z WSO.

Stanisława Balonek

Laskowa; 2009-09-01